

Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός)Νόμος του 2002 (Νομοσχέδιο)

Η άσκηση του δικαιώματος ψήφου είναι Συνταγματικό δικαίωμα των πολιτών της Δημοκρατίας και υποχρέωση της ίδιας της πολιτείας, Κυβέρνησης και Βουλής

Η πολιτεία υποχρεούται να **θεσπίσει τους αναγκαίους και πρόσφορους μηχανισμούς** που θα την καταστήσουν δυνατή την άσκηση του δικαιώματος

έτσι ώστε να ολοκληρωθεί το **εκλογικό σώμα** και, στο μέτρο πάντοτε του δυνατού, να **ενεργοποιηθεί καθολικά** στις πολιτειακές εκλογές.

Η υποχρέωση αυτή ισχύει **όχι μόνο** για τους πολίτες που διαμένουν στην Κύπρο **αλλά και αυτούς** που διαμένουν προσωρινά στο εξωτερικό

Και όλα αυτά παρά τις δυσκολίες στην εγκατάσταση εκλογικών κέντρων εκτός Κύπρου,

Τονίζω οφείλουμε να δώσουμε την ευκαιρία σε κάθε Κύπριο πολίτη να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα αφού είναι γραμμένος στον εκλογικό κατάλογο, όπου και αν ευρίσκεται στο εξωτερικό.

Και πρέπει να διακρίνουμε τα οποιαδήποτε προβλήματα που σχετίζονται με την εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο

Η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται από τις αρχές που καθιερώνονται στα άρθρα 39(1), 62(2) και 63(1) του Συντάγματος, και ειδικότερα την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, την αρχή της καθολικότητας της ψήφου και την αρχή της ισότητας της ψήφου.

Οι θεμελιώδεις αυτές συνταγματικές αρχές επιβάλλουν **την καθολική και ισότιμη άσκηση του δικαιώματος ψήφου από όλους τους πολίτες.**

Ο αποκλεισμός **μιας σημαντικής μερίδας του εκλογικού σώματος**, υπολογίζεται ότι αυτός φτάνει και τις 100000 εγγεγραμμένους ψηφοφόρους,

συνιστά και ο “πολιτικός υποβιβασμός” τους, γιατί βρίσκονται στο εξωτερικό έπρεπε να θεωρηθεί ήδη ως ενέργεια αντίθετη με το Σύνταγμα που παραβιάζει τις αρχές της καθολικότητας και της ισότητας της ψήφου.

Οι συνταγματικές αρχές.

Η αρχή της καθολικής ψηφοφορίας

Σύμφωνα με την αρχή της καθολικής ψηφοφορίας, όπως αυτή κατοχυρώνεται στα άρθρα 39(1), 62(2) και 63(1) του Συντάγματος, **η ψήφος ανήκει καταρχήν σε όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες.**

Το δικαίωμα του εκλέγειν περιορίζεται μόνο για τους λόγους εκείνους που ορίζει το Σύνταγμα γι’ αυτό δεν επιτρέπεται να αποκλείεται ή να περιορίζεται το δικαίωμα πολίτη που είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο γιατί αυτός ευρίσκεται στο εξωτερικό.

Οι επικαλούμενες δυσκολίες στην δημιουργία εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό δεν είναι μεταξύ των λόγων αυτών.

Συνεπώς εφαρμόζοντας την αρχή της καθολικότητας έχουμε υποχρέωση να λάβουμε όλα τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα που θα επιτρέψουν σε όλους τους εγγεγραμμένους ψηφοφόρους, έστω και αν αυτοί είναι στο εξωτερικό, να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα.

Εμείς οφείλουμε να θεσμοθετήσουμε και η Κυβέρνηση να λάβει τα αναγκαία διοικητικά μέτρα

Η μεταφορά των ψηφοφόρων από το εξωτερικό δεν είναι επαρκές μέτρο αφού ορισμένοι αποκλείονται λόγω αποστάσεων και άλλων πραγματικών δυσκολιών και οι ευκαιρίες άσκησης του δεν είναι οι ίδιες.

Η αρχή της ισότητας της ψήφου

Συνεπώς η υποχρέωση επιβάλλεται και από την αρχή της ισότητας της ψήφου αφού η Πολιτεία οφείλει να παραχωρήσει

ίσες ευκαιρίες σε όλους τους πολίτες που είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο.

Και η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος πρέπει να είναι πραγματική,

- **Η μετακίνηση ψηφοφόρων του εξωτερικού σε μεγάλες αποστάσεις**
- **Οι υποχρεώσεις και οι δυσκολίες παράκαμψης των**
- **Πολλές φορές το κόστος μεταφοράς από το εξωτερικό**

Είναι παράγοντες που επενεργούν αποτρεπτικά και περιοριστικά της άσκησης του δικαιώματος και τους οποίους δεν συναντούμε στις περιπτώσεις ψηφοφόρων που διαμένουν στην Κύπρο.

Συμπεράσματα

Η εγκατάσταση εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό είναι συνταγματική υποχρέωση.

Η Βουλή υποχρεούται να θεσπίσει τους αναγκαίους μηχανισμού

Και η Κυβέρνηση να λάβει τα αναγκαία διοικητικά μέτρα για να παραχωρήσει αυτή την ευκαιρία στους εγγεγραμμένους ψηφοφόρους να ψηφίσουν στον τόπο της προσωρινής διαμονής ή της εργασίας τους.

**Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002 (Πρόταση Νόμου)**

Το Σύνταγμα δεν επιτρέπει τον περιορισμό του δικαιώματος πολίτη, που είναι εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους, να ψηφίσει σε πολιτειακές εκλογές.

Στο άρθρο 63(1) του Συντάγματος κατοχυρώνεται το δικαίωμα κάθε πολίτη να εγγράφεται στον εκλογικό κατάλογο αν ικανοποιεί τα προσόντα διαμονής που καθορίζονται στο εκλογικό νόμο.

Και στο εδάφιο (2) καθορίζεται ρητά ότι κανένας δεν δικαιούται να εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους εάν δεν κατέχει τα προσόντα που απαιτούνται από τον νόμο.

Στο άρθρο 31 ρυθμίζεται ότι κάθε πολίτης δικαιούται να ψηφίζει σε οποιαδήποτε εκλογή που διενεργείται δυνάμει του Συντάγματος

Από τα δύο Άρθρα προκύπτει ότι

- Το δικαίωμα να ψηφίζει αναγνωρίζεται σε όλους τους πολίτες
- Το δικαίωμα περιορίζεται μόνο με την υποχρέωση εγγραφής του στον εκλογικό κατάλογο
- Κανένας άλλος περιορισμός δεν επιτρέπεται
- Τα προσόντα εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους καθορίζονται με Νόμο

Συνεπώς η ψήφος ανήκει σε όλους τους πολίτες που κατέχουν τα προσόντα διαμονής που καθορίζονται στον εκλογικό νόμο και

- το δικαίωμα του εκλέγειν δεν μπορεί να περιορίζεται με την εισαγωγή οποιωνδήποτε επίκτητων ιδιοτήτων εκτός από την υποχρέωση εγγραφής στον εκλογικό κατάλογο.

Η πρόταση των συναδέλφων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του ΑΚΕΛ και του ΔΗΚΟ περιορίζει το δικαίωμα του πολίτη να εκλέγει, έστω και αν είναι εγγεγραμμένος στον εκλογικό κατάλογο, που έχει καταστεί τελικός κατάλογος.

Η πρόνοια αυτή είναι **αντίθετη με το Σύνταγμα**, αφού για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος **δεν θα είναι αρκετό να είναι εγγεγραμμένος στον τελικό εκλογικό κατάλογο.**

Υπενθυμίζω ότι **το Σύνταγμα μας**

- **κατοχυρώνει το δικαίωμα αυτό σε κάθε πρόσωπο που είναι εγγεγραμμένος στον εκλογικό κατάλογο.**
- Και **επιτρέπει περιορισμούς** που σχετίζονται με την διαμονή του πολίτη μόνο στην περίπτωση εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους.

Επιπρόσθετα κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να αναλογιστούμε τις συνέπειες μιας τέτοιας ρύθμισης

- **Πώς θα εφαρμοστεί** αυτή η πρόνοια;
- **Ποιες οι αδυναμίες και τα προβλήματα** στην εκλογική διαδικασία, στην ψηφοφορία;

Δηλαδή, **εκλογέας που είναι εγγεγραμμένος** στον εκλογικό κατάλογο και ο οποίος συντάχθηκε μετά από υποβολή ενστάσεων, **θα μπορεί να στερηθεί του δικαιώματος να εκλέξει κατά τον χρόνο της προσέλευσης του στο εκλογικό κέντρο**

Συνέπειες αυτής της δυνατότητας

- Ο εκλογικός κατάλογος **μετατρέπεται σε ασφαλές εργαλείο** που θα καθορίζει ποιοι θα έχουν δικαίωμα ψήφου
- Ο **υπεύθυνος του εκλογικού κέντρου** θα αποφασίζει να στερήσει το εκλογικό δικαίωμα σε πολίτη **χωρίς να διεξαγάγει την δέουσα έρευνα**
- **Οι εκπρόσωποι των κομμάτων ή υποψηφίων θα υποβάλλουν ενστάσεις**, που θα καταλήγουν σε αποφάσεις ίσως βεβιασμένες και παραπλανητικές
- **Θα προβάλλονται συνεχή εμπόδια** στην ολοκλήρωση της διαδικασίας

Ενσταση θα φωνάζει ο εκπρόσωπος του ενός κόμματος «ο κύριος είναι κάτοικος εξωτερικού» αντίθετη θα είναι η άποψη άλλου εκπροσώπου και η διαδικασία της ψηφοφορίας θα τίθεται σε κίνδυνο και στην υπευθυνότητα των ολίγων αντιπροσώπων των κομμάτων.

Μ' αυτό τον τρόπο κάθε εκλογική διαδικασία και ειδικότερα κάθε ψήφος θα είναι υπό αμφισβήτηση αφού ο εκλογικός κατάλογος θα παύσει να είναι το σταθερό εργαλείο που χωρίς αμφισβήτηση καθορίζει ποιος έχει δικαίωμα ψήφου

Το δικαίωμα του εκλέγει, θεμελιώδες δικαίωμα όλων των πολιτών, και το οποίο θα πρέπει να ασκείται με βάση την καθολικότητα και την ισότητα θα αμφισβητείται με διαδικασίες που δεν διασφαλίζουν την νομιμότητα.

Γι' αυτό εισηγούμαι την καταψήφιση της πρότασης νόμου